
УКРАЇНЬСЬКА МОВА. ЛІТЕРАТУРНЕ ЧИТАННЯ

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 1

2 Великдень лише тоді буде справжнім, як до нього приготуєшся душею, добрими ділами. До свята залишилося кілька днів, а Лесик ще не приготувався. Та й де йому до Великодня набрати тих добрих справ? Він уже чемно казав «добридень» сусідам. Люб'язно відповідав, котра година. Бо мав власного наручного годинника й розумівся на ньому.

3 Лесик та Іринка.

4 Лесик мав віддати Іринці своє яечко.

5 Бути добрим не завжди легко.

6 Гарна, красива, хороша.

7 Іринко, простели рушника на стіл.

8 Лесик глянув на неї і порадив простелити на стіл рушника, щоб яечко не розбилося.

9 Стався до людей так, як хочеш, щоб вони ставилися до тебе.

Не будь жадібним.

Допомагай іншим.

Жалій інших, а не себе.

ВАРІАНТ 2

2 Чую, галас, крик: скубтись почали, аж пір'я летить. Один горобець був найбільш горластий, найбільш дзьобастий. Усіх переміг і захопив найкраще гніздо над моїм вікном. Радий, веселий: тепер буде

куди сховатись від холоду. А надворі заходила зима. Почав уже й сніг летіти.

Горобець випурхне із гнізда, сяде **на** гілку.

- 3 У вирій відлетіли ластівки.
- 4 Горобець запропонував синичці тоненько заспівати.
- 5 Горобець був пихатим, лінивим, жадібним і неворотким.
- 6 Теплі — холодні.
- 7 Горобчику, пусти синичку погрітися до гнізда.
- 8 Синичка зацвірінькала йому, а горобець почав бити її крильцями.
- 9 Твір «Синичка і горобець» вчить нас, що в житті слід всього досягати завдяки власним зусиллям. При цьому варто бути чесним, добрим і наполегливим. Старанно працювати і поважати усіх, хто тебе оточує.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

ВАРІАНТ 1

- 2 Уже вечоріло, коли опинились **на** околиці села. Велике червоне сонце висіло **над** обрієм, ось-ось сяде на далекий пружок.
— Отут воно мені й попалося, бідолашне...
Батько зігнувся, розтулив свого картуза, й маленьке зайченя випало **на** стежку. Думали, що зразу дремене, а воно сиділо й злякано щулило вуха.
- 3 Батько приніс зайченя.
- 4 Зайченя боялося їсти у неволі.
- 5 «Цікава знахідка», «Маленьке зайченя».
- 6 Іменники — батько, зайченя, околиця. Прикметники — маленьке, сільською, пухнасте. Дієслова —

приніс, дивились, стрибнуло. Займенники — воно, ви, їх.

7 (З) молоком — серед. рід, однина, Ор. в.

8 Після того дня ми часто згадуємо своє зайчення і сумуємо за ним.

9 На мою думку, герої оповідання вчинили правильно. Вони відпустили зайчення на волю. Адже у зайченяті також є мама, яка хвилюється про своє дитинча. Можливо, дітям і хотілося залишити тваринку вдома. Але вони розуміли, що жити на волі зайченяті буде набагато краще.

ВАРІАНТ 2

2 Одного разу поїхали ми човном вудити рибу. Дійшов з нами до берега кіт Чудило, а в човен не поліз. Вибравсь на дошку, що коло неї перуть білизну, й сидить над водою. А під дошкою гуляють маленькі рибки верховодки. Дивиться на них згори кіт Чудило.

3 «Як кіт Чудило до мокрого привчився», «На риболовлі».

4 Кіт сидів на б́ерезі, тому що не любив мокрого.

5 Кіт Чудило привчився до мокрого після того, як пірнув у глек і піймав верховодку.

6 Іменники — котик, верховодки, сонечко. Прикметники — дитячий, маленькі, мокрий. Дієслова — вудити, привезли, уместився. Займенники — він, ми, нас.

7 Верховодок — множина, Р. в.

8 Котик сидів на дошці і дивився, як у воді плавають рибки верховодки.

- 9 У творі сподобалося те, як дітям вдалося потоваришувати з кошеням. Герої навіть на риболовлю взяли його із собою. Там із котом трапилася цікава пригода. Чудило так хотів піймати рибку, що навіть перестав боятися води.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

ВАРІАНТ 1

- 2 — Навіщо тобі оте все? — допитувалася в нього мати після чергового повернення Володі з походів.
- Усе, що можна дізнатися **про** землю, на якій він живе, **по** якій ходить, — усе хоче знати Володя. Щоб, як виросте, з певністю братися за діло, котре **при-**паде йому **до** душі ще змалку...
- 3 Наука про землю називається геологією.
- 4 Володя хотів більше дізнатися про нашу землю та її особливості.
- 5 Очі аж горять — так говорять про людину, яка чимось дуже зацікавлена, хоче про щось дізнатися.
- 6 геологія — 9 зв., 8 б., зіщулитися — 11 зв., 10 б., допомагають — 11 зв., 11 б., повернення — 9 зв., 10 б.
імен.	присл.	дієсл.	прийм.	імен.	імен.
7	Володя	стомлено	опустив	на	підлогу рюкзак.
8	Море	—	моряк,	морський,	приморський.
9	У кожної людини є свої захоплення. Так, герой оповідання Володя любив мандрувати, щоб більше цікавого дізнатися про нашу землю. У вільний час я полюблюю складати фігурки у техніці оригамі. Маю вже чималу колекцію. Мені подобається дарувати свої вироби рідним і друзям.				

ВАРІАНТ 2

- ② — Пізнати можна лише те, що **приручиш**, — **про**мовив лис. — Людям уже бракує часу щось пізнавати. Вони купують багато речей **в** торгівців. Але ж немає таких торгівців, що **продавали б** приятелів, і тим-то люди **не** мають приятелів. Як хочеш мати приятеля — **приручи мене!**

— А що для цього треба зробити? — спитав маленький принц.

- ③ Маленький принц шукав людей.

- ④ Лис не міг пограти з принцом, тому що спочатку той мав його приручити.

- ⑤ Приручити означає прихилити до себе.

- ⑥ означає — 8 зв., 7 б., шукає — 6 зв., 5 б., життя — 4 зв. 5 б., купують — 7 зв., 7 б.

імен. присл. дієсл. прийм. прикм. імен.

- ⑦ Лис довго глядив на маленького принца.

- ⑧ Мова — мовний, мовити, примовка, розмова.

- ⑨ Мені б дуже хотілося, щоб принц дослухався до порад лиса і приручив його. Адже принц був дуже добрим та терплячим, не таким, як інші люди. Хочеться, щоб він кожного дня ближче сідав до лиса. І тоді б у лиса з'явився справжній друг.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 1

- ② Одного разу Івасик пас вівці недалеко від лісу. Раптом із лісу виїхав мисливець.

— Скажи мені, хлопче, чи далеко до найближчого села? — запитав він Івасика.

— Приблизно шість миль, пане. Та це не дорога, а тільки польова стежка. Добре треба **придивлятися**, щоб часом **не** заблукати.

- 3 Це оповідання.
- 4 Івасик був пастушком. Він пас вівці.
- 5 Після розмови з хлопчиком князь переконався у тому, що Івасик був відповідальним.

імен. дієсл. імен. прийм. імен.
 6 Князь похвалив Івасика перед дружинниками.

7 (Коли?) давно (де?) в Україні (що робив?) жив (який?) малий (хто?) хлопчик.

8 Доріжку, селá, вівці, опіку, господаря, слово, голосу, дружинником, пастушка.

9 Я вважаю, що Івасик вчинив правильно, відмовившись одразу поїхати до князя. Адже господар доручив хлопчику важливу справу пасти вівці. Івасик був дуже відповідальною людиною і любив свою справу. Хлопчику потрібно було впевнитися, що господар знайде йому заміну. І тільки тоді Івасик зможе поїхати до князя.

ВАРІАНТ 2

2 — Сьогодні ж якраз новорічна ніч, — **продовжу**-вала Ворона. — Якби ви дуже захотіли **допомогти** Наталочці, то хвилин на п'ять стали б живими та дужими й добряче **відлупцювали** Вовка.

І тут сталося неймовірне — у **найменшого** Зайчика раптом сіпнулося одне вушко. Потім інше, і він тихо **проказав**:

— Я дуже-дуже хочу **допомогти** Наталочці...

3 Це казка.

- 4 Наталочка полюбляла ліпити зі снігу звіряток.
- 5 Ворона запропонувала звірятам на п'ять хвилин стати живими та дужими і відлущувати Вовка.
- прийм. прикм. імен. дієсл. прикм. імен.
- 6 За дідушевою хаткою стоять стрункі ялинки.
- 7 (Яка?) маленька (хто?) Наталочка (як?) часто (що робить?) приїздить (до кого?) до дідуся.
- 8 Птахів, Наталочки, ведмедик, вовка, сніг, двору, хати, дереві, миттю.
- 9 Для кожної людини важливо мати справжніх друзів. Адже друг завжди прийде тобі на допомогу, підтримає у тяжку хвилину. Наша героїня Наталочка мала справжніх друзів. Вони вирішили допомогти дівчинці й провчили її кривдника Вовка.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 1

- 2 Кілька днів Сонце спочивало, укутавшись важкими хмарами. А сьогодні нарешті вітер зім'яв пухнасте покривало, розірвав його. Сонце **розплющило** очі. Кинуло на галяву золотистий сніп променів. Закортіло синичці Щебетущі погрітися на Сонці, та воно вже повернуло до заходу. Ой лишенько! Воно ж, мабуть, спросоння заблукало! Адже влітку воно підіймалося набагато вище.
- 3 Це казка.
- 4 Синичка, горобець і снігур.
- 5 Молоді пташки вирішили, що Сонце заблукало, тому хотіли врятувати його.

- 6 Іменники — горобець, мороз, край. Прикметники — золотистий, заморські, крижаний. Дієслова — покотилося, лаштувала, рятувати. Займенники — воно, вони, його. Прийменники — до, в, над.
- 7 Ой, горобчику, Сонечко заблукало.
- 8 (Хто?) матуся (як?) ніжно (що зробила?) укрила (кого?) Щебетушку (яким?) м'яким (чим?) покривалом.
- 9 Молоді пташки наполохали всіх. Вони вирішили, що Сонечко заблукало. Але дорослі птахи пояснили їм, що кожної пори року Сонечко мандрує різною дорогою. І воно зовсім не заблукало, а просто гостює в заморських країнах.

ВАРІАНТ 2

- 2 Послухався я Миколи. Став стежити за гніздечком. Одного разу підкрався до куща, у якому звилла пташина гніздечко. А вона сидить, ніби й не помічає мене. Простягнув руку й накрив долонею пташину. Аж тільки тоді вона затріпотіла з переляку. Але я, радий, що тепер доведу Миколці, пташку не випускав.
- 3 Хлопчик зацікавився маленьким гніздечком з яєчками, мов намистинками.
- 4 Хлопчик зловив пташку, коли та сиділа на яєчках. Він обережно підкрався і накрив її долонею.
- 5 Пташка більше не повернулася до гнізда, бо хлопчик її дуже наполохав.
- 6 Іменники — пташка, гніздечко, кущ. Прикметники — густі, сусідський, терновий. Дієслова — висиджує, щипала, зловив. Займенники — я, ти, вона. Прийменники — в, на, за.

- 7 Тату, а в мене ось пташка!
- 8 (З якою?) з великою (чим?) досадою (що робив?) повертався (хто?) я (до чого?) до куща (чого?) терну.
- 9 Кожна людина має сама розуміти, як треба поводитися у різних життєвих ситуаціях. Не треба слухати чужих підказок, особливо, якщо вони нерозумні. Не треба нікому доводити свою правоту. Це може призвести до поганих наслідків. У народі кажуть: «До мудрого прислухайся, але й свою думку май».

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 1

- 2 І Катруся теж ніколи не бачила, щоб птахи ягоди їли. Ось гойдатися на вишневих гілочках вони люблять. Гілочка тоненька, гнучка, то горобець як учепиться в неї лапками, як почне розколюватися. Так Катруся аж ногами затупцює від заздрості.
- Чому я не горобчик, так би гойдалася і гойдалася...
- 3 Б
- 4 5 Здивування Катрусі.
1 Мама поскаржилася татові.
4 Спостереження за горобцями.
6 Смачні вареники.
2 Роздуми про горобців.
3 Допитлива дівчинка.
- 5 Дівчинку здивувало те, що саме оси смоктали сік із вишеньок.
- 6 Б

- 7 На тобі, Катрусю, козубочок, лізь та збирай. Розповідне
- Ягоди великі, соковиті і дуже смачні. Питальне
- Та коли ж вони, кляті, їдять ті ягоди? Спонукальне

8 Ягідки, залізла, тоненьку.

- 9 Єдиною комахою, яка виробляє їжу для людей, є бджола. Нездарма цих комах називають трудівницями. Для того щоб зібрати кілограм меду, бджолі необхідно відвідати 10 мільйонів квіток. У цих комах дуже розвинений нюх. Вони здатні відчувати аромат квітів на відстані 1 кілометра.

ВАРІАНТ 2

- 2 Весною батьки посадили діляночку малини, діляночку агрусу, діляночку порічок. А восени — п'ять яблуньок, п'ять грушок, п'ять сливок, п'ять абрикосок і п'ять вишеньок. Ще залишалося трохи місця в низині, то Катруся й каже:

— А тут давайте посадимо виноград. Я його дуже люблю.

— Ой, що ти, доню! — заперечила Катрусіна мама.

3 Б

4 5 Зелений пагінець.

3 Повінь.

4 Оглядини саду.

2 Саджання саду біля будиночка.

6 Найкраще місце для винограду.

1 Приїзд у село.

5 «Зелений пагінець»

6 Б

7

Катрусині батько і мати
приїхали працювати в село.

Ось ідіть подивіться!

А як же там наш виноград?

Питальне

Розповідне

Спонукальне

8 Грушок, посадили, слабенькі

9 У Катрусі дуже працююча родина. Навесні вони посадили біля будинку багато рослин, щоб у майбутньому виріс сад. Навіть коли після повені більшість рослин зникло, родина не розгубилася. Катруся з батьками почали вирощувати виноград.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 1

2 Вороги цілком серйозно вважали козака Івана Сірка шайтаном. І навіть своїх дітей, коли ті плакали і їх не могли заспокоїти, лякали Сірком. Казали «Сірко йде». Сірко був чоловіком гожим, бойової вдачі.

Пролетіло чимало років, як жив Сірко. І хоч його не стало, а слава його не пройшла, не пропала.

3 В

4 6 Християни подякували Сіркові.

1 Харківщина завжди пишалася своїм героїчним минулим.

- 2 Народ з безмежною шаною ставився до свого оборонця.
- 3 Одного разу запорожці пішли із Сірком у похід.
- 5 Він тоді скочив з коня та й зробився хортом.
- 4 Зараз і кинувся з козаками в погоню за ворогами.
- 5 Іван Сірко був хоробрим, мужнім, відважним, розважливим, мудрим і винахідливим оборонцем рідної землі.
- 6 (Хто?) народ (з якою?) з безмежною (чим?) шаною (що робив?) ставився (до кого?) до Івана Сірка.
- 7 Б
- 8
хазяйнує		минулий
нагодує		теперішній
пішли		майбутній
- 9 Іван Сірко — великий полководець, мужній, відважний і завзятий воїн. Він оберігав рідну землю від загарбників. Саме його ім'я стало символом волелюбного духу українського козацтва. Щоб уславити оборонця, український народ склав чимало легенд про Івана Сірка.

ВАРІАНТ 2

- 2 Почуло їх сонце, відчинило своє блакитне вікно й обсипало вербу цілою зливою проміння. Тої ж миті розкрилися вербові бруньки й випустили золотаво-зелені сережки.
- І такі прозора-чисті, такі ніжні гіркуваті пахощі полинули садом! Враз постала дівчина, юна та свіжа. Взяла в руки вербову гілочку в цвіту і ну торкати нею все навколо.

- 3 А
- 4 6 А з тобою в саду буде казка.
2 Мій батько пруття розпалював, а в мене в хаті газ.
5 Почув господар знайомий шелест.
4 Торкнула дерева — зацвіли дерева.
1 Пізньої осені господар задумався в саду.
3 Весно красна, ходи до нас!
- 5 Злетілися до верби синиці, вівсянки, дрозди, коноплянки, славки, пліски, чижі, горихвістки, одуд, дятел і сорока.
- 6 (Коли?) весною (який?) хрещатий (що?) барвінок (що зробив?) спалахнув (якими?) блакитними (чим?) зірками.
- 7 А
- 8
стоїть		майбутній
почуло		минулий
наваримо		теперішній
- 9 У кожного народу є свої рослини-символи. Вербка і калина — символи нашого волелюбного народу. Багато пісень, легенд і обрядів пов'язані із цими рослинами. Вербка і калина — частина історії України. Тому й кажуть, що без верби і калини немає України.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 1

- 2 Ось одна синиця до вузлика підлетіла, почепилась. Нитка то закручується, то розкручується. А синиця й не зважає, довбає собі той вузлик та й годі. Смачно!

Під'їла трохи, відлетіла, на гілку сіла. Одразу друга синиця почепилася за білий вузлик. Теж гойдається, як акробат, униз головою висить, дзьобає.

3

Б

4

Горобчикові вдалося підживитися завдяки своїй кмітливості.

5

6 Тепер і мороз не страшний.

3 Не витримав бідолаха, стриб з дерева — і до нитки.

5 Прогнали горобця-сіромаху.

1 Покинув ліс і горобець-сірячок.

2 Під'їла трохи, відлетіла, на гілку сіла.

4 Коли раптом під деревом собака як гавкне.

6

Б

7

синичка		займенник
вона		прийменник
на		іменник

8

Дієслово	Минулий час, множина	Теперішній час, множина	Майбутній час, множина
дивитися	дивилися	дивляться	дивитимуться, будуть дивитися
ковтнути	ковтнули	ковтають	ковтатимуть, будуть ковтати
крутити	крутили	крутять	крутитимуть, будуть крутити

9

Восени багато птахів відлітають у теплі краї, але деякі з них залишаються зимувати на батьківщині. Саме вони потребують нашої допомоги. Щороку ми

з однокласниками виготовляємо годівнички. Потім наповнюємо їх смачненькою поживою: хлібними крихтами, соняшниковим і гарбузовим насінням, несолоним салом, різними крупами та пригощаємо наших пернатих друзів.

ВАРІАНТ 2

- ② На свято Купала українські хлопці та дівчата на берегах річок та озер співали радісних пісень. Хлопці терли деревом об дерево — добували «живий вогонь». І розпалювали високі багаття.

Вважали, чим вищим буде полум'я, тим вищими будуть у полі хліба. Біля тих багать веселилися: кружляли в хороводах, стрибали через вогонь.

- ③ Б

- ④ Хлопці терли деревом об дерево, добуваючи «живий вогонь».

- ⑤ 6 Богові Купалу присвячено тисячі пісень.

2 Купало приносив вершину літа і початок жнив.

5 Цей квіт запалював сам Купало опівночі в найглухіших лісових нетрях.

1 Бог земних плодів Купало — один із найзначніших слов'янських богів.

3 Вважали, чим вищим буде полум'я, тим вищим будуть у полі хліба.

4 На Купала жінки виходили в поле, в ліс, на луг збирати трави.

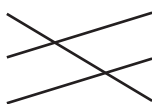
- ⑥ Б

- ⑦

свято

святкувати

святкове

дієслово

прикметник

іменник

8

Дієслово	Минулий час, множина	Теперішній час, множина	Майбутній час, множина
стрибати	стрибали	стрибають	стрибатимуть, будуть стрибати
дарувати	дарували	дарують	даруватимуть, будуть дарувати
вмиватися	вмивалися	вмиваються	вмиватимуться, будуть вмиватися

9

Купальська ніч чарівна і неповторна. Кажуть, що цієї ночі дерева оживають і розмовляють одне з одним. Могутні дуби розповідають про лікарські трави, ніжні берізки — про квіти, а вічнозелені ялинки — про чарівні струмочки із живої води. Багато цікавого можна почути в цю казкову ніч на Купала.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

ВАРІАНТ 1

2

На сучку, звисивши донизу крила, **розпустивши** віялом хвіст і **витягнувши** вперед шию, **сидів** великий лісовий півень. Він співав-токував. Його пісня **нагадувала** лісовий шум: скрип сосен і шелест кущів, тріск гілок і плескіт струмка. Він так захопився своїм співом, що нічого не чув, нікого не помічав.

3

Б

4

3 Але струмок ще спав під своїм льодовим укриттям.

5 — Доброго ранку, сусіди! Як спалося взимку?

- 6 Сусіди повірили, але з тих пір так і прозвали лісового півня глухарем.
- 4 І звірі побачили того, хто розбудив ліс від зимової сплячки.
- 2 Сердитий скуйовджений ведмідь, потираючи відлежані за зиму боки, прислухався.
- 1 Напровесні в лісовій хащі прокинулися борсуки.

5 Глухар так захопився своїм співом, що не бачив і не чув нічого навкруги.

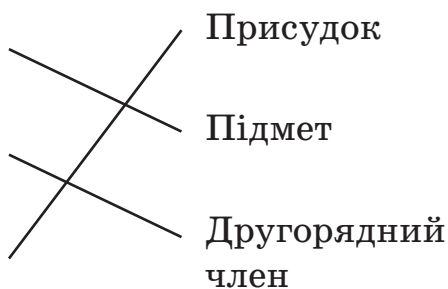
6 А

7

Напровесні в лісовій хащі прокинулися **борсуки**.

Їжак від жаху згорнувся **клубком**.

Сусіди **прозвали** лісового півня глухарем.

8 Цього ранку (Р. в.) струмок (Н. в.) ще спав під льодовим (О. в.) укритвом (О. в.).

9 Прокинувшись від зимового сну, тварини будуть набиратися сил і грітися на сонечку. Адже всю зиму вони просиділи у своїх домівках, мало рухались, майже нічого не їли. Та вже незабаром на весь ліс залунає пташиний спів і різні звуки тварин. Весело й затишно стане навіть у найтемніших куточках лісу.

ВАРІАНТ 2

2 — Як же мені **не** сумувати, робітників **не** вистачає... Цехи **розширити** можна, а де взяти людей?

— Твій обов’язок, володарю, зробити людей щасливими! Сам ти, бачу, став багатим і щасливим. Оглянь свої володіння, і ти побачиш, скільки людей знемагають від нудьги! Ними ти поповниш ряди своїх шевців і зробиш їх щасливими.

- 3 Б
- 4 4 Чи є в тебе руки, володарю мій?
- 6 Твоя порада допоможе збагатити все королівство.
- 5 Королівство почало багатіти.
- 2 Зовсім затужив голодний правитель.
- 3 Це був молодий ремісник.
- 1 Жив колись принц-нероба.
- 5 Оглянути свої володіння, подивитися, скільки людей знемагають від нудьги. Ними поповнити ряди своїх шевців і зробити їх щасливими.

6 В

7

Ремісник **несміливо** присів поруч із королем.

Королівська шевська **майстерня** поступово розширювалась.

Король на хвилику **похнюпився**.

Присудок

Підмет

Другорядний член

- 8 Наступного (Р. в.) дня (Р. в.) ремісник (Н. в.) з’явився у замку (М. в.).
- 9 У світі існує багато різних професій. Я з дитинства мрію стати лікарем. Ця професія дуже важлива і відповідальна, тому що лікарі рятують життя людей. Звісно, мені доведеться довго вчитися, щоб мрія здійснилася. Але щоб чогось досягти, варто докласти чимало зусиль.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

ВАРІАНТ 1

- 2 Та ось собака почистив лапою морду і повільно заліз до буди, виставивши голову. Горобці м'ячками скотились з гілок на землю й обліпили велику миску.

Шпак з хвилину дивився, як горобці снідали. Потім обережно спустився на нижню гілочку, боязко поглядаючи на собаку. Але той ніби нічого не бачив.

- 3 В

- 4 2 Шпак з хвилину дивився, як горобці снідали.
6 Вдячний шпак співає Сіркові пісні.
1 Худючий птах прилетів на яблуневу гілку.
5 Шпак схопив грудочку макаронів і злетів на гілку.
4 Птах заліз у миску і розігнав горобців.
3 Шпак зіскочив на землю і швидко підійшов до гурту горобців.

- 5 Змалку Сірко потоваришував з горобцями, які мешкають у хліві на горищі.

- 6 А

- 7
вночі		повільно
влітку		вдень
швидко		взимку

- 8
імен.	імен.	присл.	дієсл.	прийм.	прикм.
Собака	Сірко	здивовано	<u>подивився</u>		на худючого
	імен.				
	незнайомця.				

- 9 Сірко спостерігав, як хоробрий шпак розігнав усіх горобців від його миски і сам почав похапливо їсти з неї. Пес вирішив злякати птаха, але той не розгу-

бився. Він сів на гілку і несподівано заспівав, віддячуючи за їжу. Відтоді Сірко і шпак товаришують.

ВАРІАНТ 2

- 2 Минуло десь з півгодини. Кузя вже майже склав свій будиночок. Вже запашний дух печеного тіста виповнив усю хату. А бабуня спокійнісінько поралася на грядці, чекаючи онукового сигналу.

Раптом вона сторожко підвела голову, принюхалась, відшпурнула сапу й метнулася до хати.

Ухопивши рушника, бабуня одчинила духовку й витягла деко.

- 3 В

- 4 Раптом бабуся сторожко...

5 одчинила духовку

4 метнулася до хати

2 принюхалась

1 підвела голову

3 відшпурнула сапу

6 витягла деко

- 5 Кузя складав будиночок із пазлів.

- 6 В

7	чорний		холодний
	легкий		білий
	гарячий		важкий

- 8 Кузя спокійно сидів біля кухонного вікна на ослінчику.

- 9 Я завжди з нетерпінням чекаю на літні канікули. Вже декілька років поспіль ми з батьками відпочиваємо на морі в Одесі. Я дуже люблю плавати та за смагати на сонечку. А ще мені подобається гуляти містом та кататися на різноманітних атракціонах.

МАТЕМАТИКА

КОМБІНОВАНІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 1

- 1) $9 - 4 = 5$ (м) — 250 (кг);
2) $250 : 5 = 50$ (кг) — в одному мішку;
3) $9 \cdot 50 = 450$ (кг) — зібрали з першої ділянки;
4) $4 \cdot 50 = 200$ (кг) — зібрали з другої ділянки.
Відповідь: 450 кг картоплі зібрали з першої ділянки; 200 кг — з другої ділянки.
- 2) $173 \cdot 908 - (95\,268 + 10\,032) : 15 = 150\,064$
1) $95\,268 + 10\,032 = 105\,300$;
2) $173 \cdot 908 = 157\,084$;
3) $105\,300 : 15 = 7\,020$;
4) $157\,084 - 7\,020 = 150\,064$.
- 3) $\frac{1}{8}$ доби = 3 год = 180 хв;
 $12\,306$ кг = 123 ц 06 кг.
- 4) 1) $66\,152 : 8 = 8\,269$;
2) $8\,269 \cdot 3 = 24\,807$.
- 5) 1) $280 : 4 = 70$ (м) — довжина сторони майданчика;
2) $70 \cdot 70 = 4\,900$ (м²) — площа майданчика.
Відповідь: 4900 м² — площа майданчика.
- 6) $4800 \cdot 10 : 100 = 480$.

ВАРІАНТ 2

- 1) 1) $8 - 3 = 5$ (год) — 320 (км);
2) $320 : 5 = 64$ (км/год) — швидкість кожного автомобіля;
3) $64 \cdot 8 = 512$ (км) — проїхав перший автомобіль;

4) $64 \cdot 3 = 192$ (км) — проїхав другий автомобіль.
Відповідь: 512 км — проїхав перший автомобіль;
192 км — другий автомобіль.

2) $537 \cdot 706 + (122\,706 - 109\,634) : 43 = 379\,426$

1) $122\,706 - 109\,634 = 13\,072$;

2) $537 \cdot 706 = 379\,122$;

3) $13\,072 : 43 = 304$;

4) $379\,122 + 304 = 379\,426$.

3) $\frac{1}{4}$ доби = 6 год = 360 хв;

2270 кг = 22 ц 70 кг.

4) 1) $45\,870 : 6 = 7645$;

2) $7645 \cdot 4 = 30\,580$.

5) 1) $320 : 4 = 80$ (м) — довжина сторони майданчика;

2) $80 \cdot 80 = 6400$ (м²) — площа майданчика.

Відповідь: 6400 м² — площа майданчика.

6) $(660 + 340) : 10 = 100$.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2 ВАРІАНТ 1

1) 1) $2800 : 4 = 700$ (л) — привезли молока з іншого господарства;

2) $2800 + 700 = 3500$ (л) — привезли всього молока;

3) $3500 : 25 = 140$ (б) — знадобилося, щоб розлити все молоко.

Відповідь: 140 бідонів знадобилося, щоб розлити все молоко.

2) $456 \cdot 98 - 99\,108 : 36 + 29\,977 = 71\,912$

1) $456 \cdot 98 = 44\,688$;

2) $99\,108 : 36 = 2753$;

3) $44\,688 - 2753 = 41\,935$;

4) $41\,935 + 29\,977 = 71\,912$.

3 $515 \text{ мм} = 5 \text{ дм } 15 \text{ мм}; 5 \text{ год } 15 \text{ хв} = 315 \text{ хв}.$

4 $640 : x = 240 : 3$

$$640 : x = 80$$

$$x = 640 : 80$$

$$x = 8$$

$$640 : 8 = 240 : 3$$

$$80 = 80$$

5 1) $48 : 4 = 12 \text{ (дм)}$ — ширина прямокутника;

2) $48 \cdot 12 = 576 \text{ (дм}^2\text{)}$ — площа прямокутника.

Відповідь: 576 дм^2 — площа прямокутника.

6 $168 + 168 \cdot 4 = 168 \cdot 5$

$$390 \cdot 5 - 390 = 390 \cdot 4.$$

ВАРІАНТ 2

1 1) $2600 : 5 = 520 \text{ (кг)}$ — привезли борошна після обіду;

2) $2600 + 520 = 3120 \text{ (кг)}$ — усього борошна привезли на склад;

3) $3120 : 40 = 78 \text{ (м)}$ — отримали.

Відповідь: отримали 78 мішків борошна.

2 $34176 : 64 + 58 \cdot 36 + 73989 = 76611$

1) $34176 : 64 = 534;$

2) $58 \cdot 36 = 2088;$

3) $2088 + 534 = 2622;$

4) $73989 + 2622 = 76611.$

3 $515 \text{ кг} = 5 \text{ ц } 15 \text{ кг}; 5 \text{ хв } 15 \text{ с} = 315 \text{ с}.$

4 $720 : x = 320 : 4$

$$720 : x = 80$$

$$x = 720 : 80$$

$$x = 9$$

$$720 : 9 = 320 : 4$$

$$80 = 80$$

- 5) 1) $9 \cdot 4 = 36$ (дм) — довжина прямокутника;
 2) $36 \cdot 9 = 324$ (дм²) — площа прямокутника.
 Відповідь: 324 дм² — площа прямокутника.
- 6) $96 \cdot 5 + 96 \cdot 6 = 96 \cdot 11$
 $73 \cdot 9 - 73 \cdot 7 = 73 \cdot 2$

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

ВАРІАНТ 1

- 1) 1) $38 + 12 = 50$ (м) — довжина ділянки;
 2) $50 \cdot 38 = 1900$ (м²) — площа ділянки;
 3) $1900 : 10 \cdot 3 = 570$ (м²) — займають овочі.
 Відповідь: 570 м² площі займають овочі.
- 2) $(32\,158 + 490) : 308 \cdot 102 = 10\,812$
 1) $32\,158 + 490 = 32\,648$;
 2) $32\,648 : 308 = 106$;
 3) $106 \cdot 102 = 10\,812$.
- 3) $60 \text{ т } 7 \text{ ц} < 670 \text{ ц}$
 $12 \text{ дм } 5 \text{ см} = 12 \text{ дм } 50 \text{ мм}$
- 4) $123\,600 : x = 600$
 $x = 123\,600 : 600$
 $x = 206$
 $123\,600 : 206 = 600$
 $600 = 600$
- 5) 1) $25 + 8 = 33$ (м) — довжина ділянки.
 2) $(25 + 33) \cdot 2 = 116$ (м) — периметр ділянки;
 3) $25 \cdot 33 = 825$ (м²) — площа ділянки.
 Відповідь: 116 м — периметр ділянки; 825 м² —
 площа ділянки.
- 6) $(9600 : 60 + 40) : 5 = 40$.

ВАРІАНТ 2

- 1) $25 - 5 = 20$ (м) — ширина майданчика;
2) $25 \cdot 20 = 500$ (м²) — площа майданчика;
3) $500 : 5 \cdot 2 = 200$ (м²) — займають спортивні споруди.
Відповідь: 200 м² площі займають спортивні споруди.
- 2) $(701\,000 - 565\,190) : 503 \cdot 809 = 218\,430$
1) $701\,000 - 565\,190 = 135\,810$;
2) $135\,810 : 503 = 270$;
3) $270 \cdot 809 = 218\,430$.
- 3) $4\text{ м } 6\text{ см} < 4\text{ м } 600\text{ мм}$
 $8\text{ кг } 75\text{ г} < 8705\text{ г}$
- 4) Розв'яжи рівняння.
 $x \cdot 80 = 243\,600$
 $x = 243\,600 : 80$
 $x = 3045$
 $3045 \cdot 80 = 243\,600$
 $243\,600 = 243\,600$
- 5) 1) $86 - 24 = 62$ (м) — ширина садової ділянки;
2) $(86 + 62) \cdot 2 = 296$ (м) — периметр садової ділянки;
3) $86 \cdot 62 = 5332$ (м²) — площа садової ділянки.
Відповідь: 5332 м² — площа садової ділянки.
- 6) $(72\,000 : 800) : (5 + 40) = 2$.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 1

- 1) 1) $160 : 8 : 5 = 4$ (га) — скосить комбайн за 1 год;
2) $48 : 4 = 12$ (год) — час, за який комбайн ско-
сить 48 га.
Відповідь: за 12 годин один комбайн скосить 48 га.
- 2) $364 + 432 \cdot 270 : 45 = 2956$
1) $432 \cdot 270 = 116\,640$;
2) $116\,640 : 45 = 2592$;
3) $2592 + 364 = 2956$.

3) 1) $58\,534:7 = 8362;$

2) $8362 \cdot 3 = 25\,086$

4) $10\,000 \text{ к.} = 100 \text{ грн}$

$6 \text{ год} = 360 \text{ хв.}$

5) $x:8 = 40\,608$

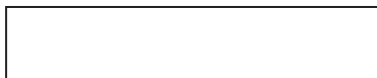
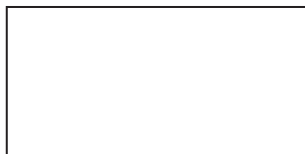
$x = 40\,608 \cdot 8$

$x = 324\,864$

$324\,864:8 = 40\,608$

$40\,608 = 40\,608$

6)

ВАРІАНТ 2

1) 1) $1200:6:8 = 25 \text{ (с.)}$ — друкарка надрукує за день;

2) $25 \cdot 3 = 75 \text{ (с.)}$ — друкарка надрукує за 3 дні.

Відповідь: 75 сторінок друкарка надрукує за 3 дні.

2) $23\,673:39 \cdot 450 - 564 = 272\,586$

1) $23\,673:39 = 607;$

2) $607 \cdot 450 = 273\,150;$

3) $273\,150 - 564 = 272\,586.$

3) 1) $4285:5 = 857;$

2) $857 \cdot 2 = 1714$

4) $36 \text{ м } 90 \text{ см} = 3690 \text{ см}$

$400 \text{ дм} = 40 \text{ м}$

5) $x:8 = 15\,608$

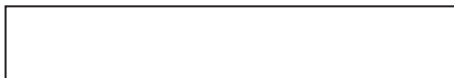
$x = 15\,608 \cdot 8$

$x = 124\,864$

$124\,864:8 = 15\,608$

$15\,608 = 15\,608$

6

ОРИЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 1

1

- 1) $608:2 = 304$ (м.) — у другому кінотеатрі;
 - 2) $608 + 304 = 912$ (м.) — у третьому кінотеатрі;
 - 3) $912:38 = 24$ (р.) — у третьому кінотеатрі.
- Відповідь: 24 ряди у третьому кінотеатрі.

2

$$50\,000 - (146 \cdot 51 + 12\,032:47) = 42\,298$$

- 1) $146 \cdot 51 = 7446$;
- 2) $12\,032:47 = 256$;
- 3) $7446 + 256 = 7702$;
- 4) $50\,000 - 7702 = 42\,298$

3

$$\frac{1}{2} \text{ від } 1 \text{ т} > 4 \text{ ц}$$

$$\frac{1}{4} \text{ від } 1 \text{ год} < 25 \text{ хв}$$

4

$$(250 + 370):x = 20$$

$$620:x = 20$$

$$x = 620:20$$

$$x = 31$$

$$(250 + 370):31 = 20$$

$$20 = 20$$

5

- 1) $15:3 = 5$ (см);
 - 2) $5 \cdot 5 = 25$ (см) — довжина всієї стрічки.
- Відповідь: 25 см довжина всієї стрічки.

6

- 1) $45:3 = 15$ (дм) — довжина прямокутника;
 - 2) $(15 + 3) \cdot 2 = 36$ (дм) — периметр прямокутника.
- Відповідь: 36 дм — периметр прямокутника.

ВАРІАНТ 2

- 1) $256 \cdot 2 = 512$ (кв.) — у другому будинку;
 2) $256 + 512 = 768$ (кв.) — у третьому будинку;
 3) $768 : 64 = 12$ (п.) — у третьому будинку.
 Відповідь: 12 під'їздів у третьому будинку.
- 2) $40\,000 - (148 \cdot 35 + 19\,872 : 72) = 34\,544$.
 1) $148 \cdot 35 = 5180$;
 2) $19\,872 : 72 = 276$;
 3) $5180 + 276 = 5456$;
 4) $40\,000 - 5456 = 34\,544$.
- 3) $\frac{1}{4}$ від 1 ц < 30 кг
 $\frac{1}{3}$ від 1 год > 15 хв
- 4) $(970 - 160) : x = 30$
 $810 : x = 30$
 $x = 810 : 30$
 $x = 27$
 $810 : 27 = 30$
 $30 = 30$
- 5) 1) $12 : 3 = 4$ (см)
 2) $4 \cdot 4 = 16$ (см) — довжина всієї стрічки.
 Відповідь: 16 см — довжина всієї стрічки.
- 6) 1) $1080 : 30 = 36$ (дм) — довжина прямокутника;
 2) $(36 + 30) \cdot 2 = 132$ (дм) — периметр прямокутника.
 Відповідь: 132 дм — периметр прямокутника.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 1

- 1) $96\,070 = 90\,000 + 6000 + 70$
 $906\,070 = 900\,000 + 6000 + 70$
 $960\,070 = 900\,000 + 60\,000 + 70$

② $19\,200 - (48\,150 : 6 + 400) = 10\,775$

1) $48\,150 : 6 = 8025$;

2) $8025 + 400 = 8425$;

3) $19\,200 - 8425 = 10\,775$.

③ 1) $3800 + 4250 = 8050$ (кг) — борошна отримали дві пекарні;

2) $8050 : 161 = 50$ (кг) — борошна в одному мішку;

3) $3800 : 50 = 76$ (м.) — борошна отримала перша пекарня;

4) $4250 : 50 = 85$ (м.) — борошна отримала друга пекарня.

Відповідь: 76 мішків борошна отримала перша пекарня, 85 мішків борошна отримала друга пекарня.

④ $6508 + x = 70\,000 + 796$

$6508 + x = 70\,796$

$x = 70\,796 - 6508$

$x = 64\,288$

$6508 + 64\,288 = 70\,000 + 796$

$70\,796 = 70\,796$

⑤ $204 \text{ с} < 4 \text{ год}$

$8 \text{ т } 19 \text{ кг} = 80 \text{ ц } 19 \text{ кг}$

⑥ 1) $48 : 4 = 12$ (м) — ширина прямокутної ділянки;

2) $48 \cdot 12 = 576$ (м²) — площа прямокутної ділянки;

3) $(48 + 12) \cdot 2 = 120$ (м) — периметр прямокутної ділянки.

Відповідь: 576 м² — площа прямокутної ділянки;
120 м — периметр.

ВАРІАНТ 2

① $87\,040 = 80\,000 + 7000 + 40$

$870\,070 = 800\,000 + 70\,000 + 70$

$807\,040 = 800\,000 + 7000 + 40$

- 2) $18\,300 + (40\,520 : 5 - 739) = 25\,665$
 1) $40\,520 : 5 = 8104$;
 2) $8104 - 739 = 7365$;
 3) $18\,300 + 7365 = 25\,665$
- 3) 1) $2650 + 3200 = 5850$ (кг) — фруктів завезли на два міські базари;
 2) $5850 : 234 = 25$ (кг) — фруктів в одному ящику;
 3) $2650 : 25 = 106$ (ящ.) — фруктів завезли на перший базар;
 4) $3200 : 25 = 128$ (ящ.) — фруктів завезли на другий базар.
 Відповідь: 106 ящиків фруктів завезли на перший міський базар; 128 ящиків — на другий.
- 4) $x - (68\,507 + 8908) = 180\,379$
 $x - 77\,415 = 180\,379$
 $x = 180\,379 + 77\,415$
 $x = 257\,794$
 $257\,794 - (68\,507 + 8908) = 180\,379$
 $180\,379 = 180\,379$
- 5) 3 доби = 72 год
 $12\text{ дм } 5\text{ см} < 12\text{ дм } 500\text{ мм}$
- 6) 1) $56 : 4 = 14$ (м) — ширина прямокутної ділянки;
 2) $56 \cdot 14 = 784$ (м²) — площа прямокутної ділянки;
 3) $(56 + 14) \cdot 2 = 140$ (м) — периметр прямокутної ділянки.
 Відповідь: 784 м² — площа прямокутної ділянки; 140 м — периметр.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 1

- 1) 1) $28 : 4 = 7$ (дівч.) — поїхало на змагання;
 2) $28 + 7 = 35$ (діт.) — всього поїхало на змагання.
 Відповідь: 35 дітей поїхало на змагання.

- 2 $x \cdot 18 = 90 \cdot 2$
 $x \cdot 18 = 180$
 $x = 180 : 18$
 $x = 10$
 $10 \cdot 18 = 90 \cdot 2$
 $180 = 180$
- 3 $6 \text{ т } 827 \text{ кг} + 2 \text{ т } 349 \text{ кг} = 9 \text{ т } 176 \text{ кг}$
 $126 \text{ м } 18 \text{ см} - 54 \text{ м } 49 \text{ см} = 71 \text{ м } 69 \text{ см}$
- 4 $a - (a : 14)$
- 5 $432 \cdot 270 : 45 = 2592$
1) $432 \cdot 270 = 116\,640$;
2) $116\,640 : 45 = 2592$
- 6 1) $20 + 30 = 50$ (дм) — довжина прямокутника.
2) $(20 + 50) \cdot 2 = 140$ (дм) — периметр прямокутника.
3) $50 \cdot 20 = 1000$ (дм²) — площа прямокутника.
Відповідь: 1000 дм² — площа прямокутника, 140 дм — периметр.
- 7 1) $7 - 5 = 2$ (ящ.) — 30 кг
2) $30 : 2 = 15$ (кг) — персиків в одному ящику;
3) $15 \cdot 5 = 75$ (кг) — персиків продали першого дня;
4) $15 \cdot 7 = 105$ (кг) — персиків продали другого дня.
Відповідь: 75 кг персиків продали першого дня; 105 кг — другого дня.

ВАРІАНТ 2

- 1 1) $32 : 4 = 8$ (хл.) — співало у хорі;
2) $32 - 8 = 24$ (особи) — на 24 особи більше.
Відповідь: на 24 особи більше.
- 2 $x \cdot 14 = 280 : 2$
 $x \cdot 14 = 140$

$$x = 140:14$$

$$x = 10$$

$$10 \cdot 14 = 280:2$$

$$140 = 140$$

3) $27 \text{ км } 620 \text{ м} - 18 \text{ км } 395 \text{ м} = 9 \text{ км } 225 \text{ м}$
 $34 \text{ кг } 506 \text{ г} + 12 \text{ кг } 597 \text{ г} = 47 \text{ кг } 103 \text{ г}$

4) $a + 24 \cdot a$

5) $23\,673:39 \cdot 450 = 273\,150$

1) $23\,673:39 = 607;$

2) $607 \cdot 450 = 273\,150.$

6) 1) $6 \cdot 4 = 24$ (дм) — довжина прямокутника.
 2) $(6 + 24) \cdot 2 = 60$ (дм) — периметр прямокутника.
 3) $24 \cdot 6 = 144$ дм² — площа прямокутника, 60 дм — периметр.

Відповідь: 144 дм² — площа прямокутника; 60 дм — периметр прямокутника.

7) 1) $324 - 180 = 144$ (л) — у 4 бідонах;
 2) $144:4 = 36$ (л) — молока в одному бідоні;
 3) $324:36 = 9$ (б.) — молока завезли в першу їдальню;
 4) $180:36 = 5$ (б.) — молока завезли в другу їдальню.

Відповідь: 9 бідонів молока завезли в першу їдальню; 5 бідонів молока — у другу.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 1

1) $90\,659 = 90\,000 + 600 + 50 + 9.$

2) $186\,885:9 = 20\,765.$

3) $x + 1500 = 40 \cdot 50$

$$x + 1500 = 2000$$

$$x = 2000 - 1500$$

$$x = 500$$

$$500 + 1500 = 2000$$

$$2000 = 2000$$

④ $20\,000 - 28 \cdot 75 + 47 + 989 = 18\,936$

1) $28 \cdot 75 = 2100$

2) $20\,000 - 2100 = 17\,900$

3) $17\,900 + 47 = 17\,947$

4) $17\,947 + 989 = 18\,936$

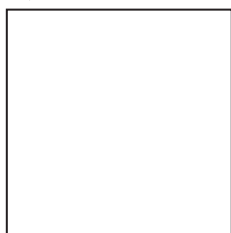
⑤ $150 \text{ хв} = 2 \text{ год } 30 \text{ хв}$

$2 \text{ год } 6 \text{ хв} = 126 \text{ хв}$

$3 \text{ доби } 4 \text{ год} = 76 \text{ год}$

⑥ 1) $(2 + 4) \cdot 2 = 12 \text{ (см)}$ — периметр квадрата;

2) $12 : 4 = 3 \text{ (см)}$ — сторона квадрата.

⑦ 1) $480 : 24 = 20 \text{ (в.)}$ — води викачає один насос за хвилину;

2) $480 : 40 = 12 \text{ (в.)}$ — води викачає інший насос за хвилину;

3) $20 + 12 = 32 \text{ (в.)}$ — води викачають два насоси за хвилину;

4) $480 : 32 = 15 \text{ (хв)}$ — знадобиться, щоб викачати всю воду.

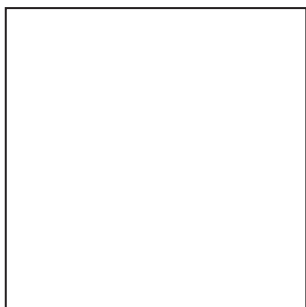
Відповідь: 15 хвилин.

ВАРІАНТ 2

① $75\,083 = 70\,000 + 5000 + 80 + 3.$

② $120\,336 : 8 = 15\,042.$

- 3 $x - 700 = 25 \cdot 20$
 $x - 700 = 500$
 $x = 700 + 500$
 $x = 1200$
 $1200 - 700 = 25 \cdot 20$
 $500 = 500$
- 4 $6868 : (2437 - 44 \cdot 55) + 334 = 738$
 1) $44 \cdot 55 = 2420$;
 2) $2437 - 2420 = 17$;
 3) $6868 : 17 = 404$;
 4) $404 + 334 = 738$.
- 5 $420 \text{ с} = 7 \text{ хв}$
 $2 \text{ год } 12 \text{ хв} = 132 \text{ хв}$
 $2 \text{ доби } 18 \text{ год} = 66 \text{ год}$
- 6 1) $(5 + 3) \cdot 2 = 16 \text{ (см)}$ — периметр квадрата;
 2) $16 : 4 = 4 \text{ (см)}$ — сторона квадрата.

- 7 1) $300 : 6 = 50 \text{ (брик.)}$ — перший автомобіль може перевезти за 1 рейс;
 2) $300 : 3 = 100 \text{ (брик.)}$ — другий автомобіль може перевезти за 1 рейс;
 3) $100 + 50 = 150 \text{ (брик.)}$ — обидва автомобілі можуть перевезти за 1 рейс;
 4) $300 : 150 = 2 \text{ (рейси)}$ — потрібно зробити автомобілям, щоб перевезти всі брикети.
 Відповідь: 2 рейси.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 9

ВАРІАНТ 1

- ① 1) $276 + 618 = 894$ (зош.) — усього привезли в магазин;
2) $894 : 3 = 298$ (зош.) — продали.
3) $894 - 298 = 596$ (зош.) — залишилося в магазині.
Відповідь: 596 зошитів залишилося в магазині.
- ② $18 \cdot 47 - 625 : 25 = 821$
1) $18 \cdot 47 = 846$;
2) $625 : 25 = 25$;
3) $846 - 25 = 821$.
- ③ $3200 - x = 10\,000 : 50$
 $3200 - x = 200$
 $x = 3200 - 200$
 $x = 3000$
 $3200 - 3000 = 10\,000 : 50$
 $200 = 200$
- ④ $20 \text{ т} = 200 \text{ ц}$
 $103 \text{ т} = 1030 \text{ ц}$
 $12\,000 \text{ кг} < 13 \text{ т}$
- ⑤ $(970 - 570) \cdot 5 = 2000$
1) $970 - 570 = 400$;
2) $400 \cdot 5 = 2000$.
- ⑥ 1) $21 : 3 = 7$ (см) — ширина прямокутника;
2) $(21 + 7) \cdot 2 = 56$ (см) — периметр прямокутника;
3) $21 \cdot 7 = 147$ (см²) — площа прямокутника.
Відповідь: 56 см — периметр прямокутника;
147 см² — площа.

ВАРІАНТ 2

- ① 1) $612 : 9 = 68$ (км) — туристи пройшли пішки;
2) $612 + 68 = 680$ (км) — проїхали поїздом і пройшли пішки;

3) $680:4 = 170$ (км) — проїхали автобусом.

Відповідь: 170 км туристи проїхали автобусом.

2) $1827:29 + 19 \cdot 25 = 538$

1) $1827:29 = 63$;

2) $19 \cdot 25 = 475$;

3) $475 + 63 = 538$.

3) $12000 + x = 48000:3$

$12000 + x = 16000$

$x = 16000 - 12000$

$x = 4000$

$12000 + 4000 = 48000:3$

$16000 = 16000$

4) $603 \text{ ц} < 306 \text{ т}$

$340000 \text{ кг} > 73 \text{ т}$

$809 \text{ т} > 8090 \text{ кг}$

5) $(300 + 600) \cdot 4 = 3600$

1) $300 + 600 = 900$;

2) $900 \cdot 4 = 3600$.

6) 1) $36:4 = 9$ (см) — ширина прямокутника;

2) $(36 + 9) \cdot 2 = 90$ (см) — периметр прямокутника;

3) $36 \cdot 9 = 324$ (см²) — площа прямокутника.

Відповідь: 90 см — периметр прямокутника;
324 см² — площа.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 10

ВАРІАНТ 1

1) 1) $360:5 \cdot 2 = 144$ (км) — туристи проїхали першого дня;

2) $360:8 \cdot 3 = 135$ (км) — туристи проїхали другого дня;

3) $144 + 135 = 279$ (км) — проїхали першого та другого дня разом;

4) $360 - 279 = 81$ (км) — туристи проїхали третього дня.

Відповідь: 81 км туристи проїхали третього дня.

2) $754\,037 = 700\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 30 + 7;$

$304\,050 = 300\,000 + 4\,000 + 50;$

$440\,072 = 400\,000 + 40\,000 + 70 + 2.$

3) $20\text{ т} = 200\text{ ц}$

$46\,700\text{ кг} < 4670\text{ ц}$

4) $10\,000 - (500 \cdot 2) = 9000;$

$(1600 \cdot 2) - 200 = 3000;$

$15\,000 + (500 \cdot 30) = 30\,000;$

$(800 \cdot 20) - 4000 = 12\,000.$

5) $6508 + x = 70\,000 + 796$

$6508 + x = 70\,796$

$x = 70\,796 - 6508$

$x = 64\,288$

$6508 + 64\,288 = 70\,000 + 796$

$70\,796 = 70\,796$

6) 1) $44 \cdot 2 = 88$ (м)

2) $(248 - 88) : 2 = 80$ (м) — довжина прямокутника;

3) $44 \cdot 80 = 3520$ (м²) — площа прямокутника.

Відповідь: 3520 м² — площа прямокутника.

ВАРІАНТ 2

1) 1) $1840 : 8 \cdot 5 = 1150$ (км) — проїхав перший поїзд;

2) $1840 : 10 \cdot 3 = 552$ (км) — проїхав другий поїзд;

3) $1150 + 552 = 1702$ (км) — проїхали разом;

4) $1840 - 1702 = 138$ (км) — один від одного перебувають поїзди.

Відповідь: на відстані 138 км перебувають поїзди один від одного.

- 2) $763\,029 = 700\,000 + 60\,000 + 3\,000 + 20 + 9$
 $708\,040 = 700\,000 + 8\,000 + 40$
 $975\,075 = 900\,000 + 70\,000 + 5\,000 + 70 + 5$
- 3) $501\text{ т} > 510\text{ ц}$
 $809\text{ т} > 8096\text{ кг}$
- 4) 1) $500 - (500 : 10) = 450$;
 2) $(1400 : 7) - 100 = 100$;
 $200 + (800 : 2) = 600$;
 $(4200 : 7) + 40 = 640$.
- 5) $x - (68\,507 + 8\,908) = 180\,379$
 $x - 77\,415 = 180\,379$
 $x = 180\,379 + 77\,415$
 $x = 257\,794$
 $257\,794 - (68\,507 + 8\,908) = 180\,379$
 $180\,379 = 180\,379$
- 6) 1) $24 \cdot 2 = 48\text{ (м)}$
 2) $(124 - 48) : 2 = 38\text{ (м)}$ — довжина прямокутної ділянки;
 3) $24 \cdot 38 = 912\text{ (м}^2\text{)}$ — площа прямокутної ділянки.
 Відповідь: 912 м^2 — площа прямокутної ділянки.

ТЕСТОВІ КОНТРОЛЬНІ РОБОТИ

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 1

ВАРІАНТ 1

- 1) В 2) Б 3) А 4) Б
- 5) $805\,604 \rightarrow 8$ сотень тисяч, 5 десятків тисяч, 6 сотень і 4 одиниці

805 640 → 805 одиниць II класу і 640 одиниць I класу

850 064 → 85 десятків тисяч, 64 одиниці

⑥ $(24\,941 : 49) \cdot 7 = 3563$

1) $24\,941 : 49 = 509$;

2) $509 \cdot 7 = 3563$.

⑦ У 2 рази.

⑧ 1) $2 \cdot 4 = 8 \text{ (м}^2\text{)}$ — площа дошки;

2) $250 \cdot 8 = 2000 \text{ (г)}$ — фарби на одну дошку;

3) $2000 \cdot 3 = 6000 \text{ (г)} = 6 \text{ (кг)}$ — фарби на три дошки.

Відповідь: 6 кг фарби потрібно, щоб пофарбувати три дошки.

ВАРІАНТ 2

① В ② А ③ Б ④ В

⑤ 904 905 → 904 одиниці II класу і 905 одиниць I класу

904 095 → 9 сотень тисяч, 4 тисячі, 9 десятків і 5 одиниць

940 905 → 94 десятки тисяч і 9 сотень, 5 одиниць

⑥ $(608 \cdot 49) : 7 = 4256$

1) $608 \cdot 49 = 29\,792$;

2) $29\,792 : 7 = 4256$.

⑦ На 2 см.

⑧ 1) $8 \cdot 6 = 48 \text{ (м}^2\text{)}$ — площа підлоги в класі;

2) $4 \cdot 3 = 12 \text{ (кг)}$ — фарби у чотирьох банках;

3) $250 \cdot 48 = 12\,000 \text{ (г)} = 12 \text{ (кг)}$ — потрібно, щоб пофарбувати підлогу.

Відповідь: 12 кг фарби знадобиться, щоб пофарбувати підлогу в класі.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 2

ВАРІАНТ 1

1	2	3
В	Б	В
- 4** $76\,205 \rightarrow 70\,000 + 6\,000 + 200 + 5$
 $70\,625 \rightarrow 70\,000 + 600 + 20 + 5$
 $76\,025 \rightarrow 70\,000 + 6\,000 + 20 + 5$
- 5** Площа квадрата — 25 см^2 .
- 6** $2072 : 14 + 104 \cdot 17 = 1916$.
 1) $2072 : 14 = 148$;
 2) $104 \cdot 17 = 1768$;
 3) $1768 + 148 = 1916$.
- 7** 1) $96 : 4 = 24$ (км) — катер проплив за течією за 1 год;
 2) $120 : 6 = 20$ (км) — катер проплив проти течії за 1 год;
 3) $24 - 20 = 4$ (км) — швидкість катера за течією була більша.
 Відповідь: на 4 км/год швидкість катера за течією була більша.
- 8** $96 : 6 > 96 : 8$
 $(50 + 4) \cdot 6 > 50 \cdot 4 + 4 \cdot 6$
 $936 + 306 > 838 + 306$

ВАРІАНТ 2

1	2	3
А	Б	В
- 4** $54\,208 \rightarrow 50\,000 + 4\,000 + 200 + 8$
 $54\,280 \rightarrow 50\,000 + 4\,000 + 200 + 80$
 $50\,428 \rightarrow 50\,000 + 400 + 20 + 8$
- 5** 49 см^2 — площа квадрата.
- 6** $206 \cdot 13 - 7050 : 15 = 2208$
 1) $206 \cdot 13 = 2678$;
 2) $7050 : 15 = 470$;
 3) $2678 - 470 = 2208$.

7) 1) $232:4 = 58$ (км) — мотоцикліст проїхав за 1 год;

2) $58 - 12 = 46$ (км) — мотоцикліст проїде за 1 год, якщо зменшить швидкість;

3) $92:46 = 2$ (год) — час, за який мотоцикліст подолає відстань.

Відповідь: за 2 год мотоцикліст подолає відстань 92 км.

8) $85 \cdot 3 > 75 \cdot 3$

$$48:12 = 48:4:3$$

$$36 - 36 < 349 - 63$$

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 3

ВАРІАНТ 1

1) В 2) А 3) А

4) $x - 16 = 54 \rightarrow 70$

$$x + 16 = 54 \rightarrow 38$$

$$x : 16 = 4 \rightarrow 64$$

5) 2 год 45 хв

6) 4 год $>$ 239 хв

8 т $>$ 10 ц

7) $21\,735:27 + 124 \cdot 36 = 5269$

1) $21\,735:27 = 805$;

2) $124 \cdot 36 = 4464$;

3) $4464 + 805 = 5269$

8) 1) $17 \cdot 4 = 68$ (с.) — прочитав за 4 дні;

2) $18 \cdot 3 = 54$ (с.) — прочитав за 3 інші дні;

3) $68 + 54 = 122$ (с.) — прочитав усього.

Відповідь: Івасик прочитав 122 сторінки.

9)

ВАРІАНТ 2

- 1 Б 2 В 3 В
- 4 $x + 12 = 47 \rightarrow 35$
 $x - 12 = 33 \rightarrow 45$
 $x : 5 = 11 \rightarrow 55$
- 5 14 травня.
- 6 4 м 6 см < 4 м 600 мм
 3 доби = 72 год
- 7 $205 \cdot 39 - 5508 : 27 = 7791$
 1) $205 \cdot 39 = 7995$;
 2) $5508 : 27 = 204$;
 3) $7995 - 204 = 7791$.
- 8 1) $15 \cdot 8 = 120$ (л) — молока надоїли за день від 8 корів;
 2) $17 \cdot 4 = 68$ (л) — молока надоїли за день від 4 інших корів;
 3) $120 + 68 = 188$ (л) — молока надоїли всього.
- 9 _____

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 4

ВАРІАНТ 1

- 1 Б 2 Б 3 Б
- 4 $97\,040 \rightarrow 90\,000 + 7\,000 + 40$
 $90\,704 \rightarrow 90\,000 + 700 + 4$
 $97\,400 \rightarrow 90\,000 + 7\,000 + 400$
- 5 443 735, 434 735, 434 537, 434 357.
- 6 32 см — периметр квадрата; 64 м^2 — площа квадрата.
- 7 $(20\,763 + 32\,829) : 12 = 4466$
 1) $20\,763 + 32\,829 = 53\,592$;
 2) $53\,592 : 12 = 4466$.

- 8 1) Скільки книжок видали протягом 4 днів?
 $325 \cdot 4 = 1300$ (кн.)
2) Скільки всього книжок було видано?
 $1300 + 1470 = 2770$ (кн.)
3) Скільки книжок залишилося в бібліотеці?
 $6000 - 2770 = 3230$ (кн.)
Відповідь: 3230 книжок залишилося в бібліотеці.

ВАРІАНТ 2

- 1 В 2 А 3 В
- 4 $70\,956 \rightarrow 70\,000 + 900 + 50 + 6$
 $79\,506 \rightarrow 70\,000 + 9000 + 500 + 6$
 $79\,056 \rightarrow 70\,000 + 9000 + 50 + 6$
- 5 544 648, 545 468, 545 846, 554 846.
- 6 49 см^2 — площа квадрата; 28 см — периметр квадрата.
- 7 $(90\,572 - 53\,942) : 18 = 2035$
1) $90\,572 - 53\,942 = 36\,630$;
2) $36\,630 : 18 = 2035$.
- 8 1) Скільки дитячих книжок на 9 стелажах?
 $315 \cdot 9 = 2835$ (кн.)
2) Скільки дитячих книжок на 6 стелажах?
 $240 \cdot 6 = 1440$ (кн.)
3) Скільки всього книг у міській бібліотеці?
 $2835 + 1440 + 6310 = 10\,585$ (кн.)
Відповідь: 10 585 книг у міській бібліотеці.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 5

ВАРІАНТ 1

- 1 В 2 Б 3 Б
- 4 $203\,103 \rightarrow 203$ одиниці II класу і 103 одиниці I класу
 $203\,013 \rightarrow 2$ сотні тисяч, 3 тисячі, 1 десяток і 3 одиниці
 $23\,130 \rightarrow 23$ одиниці II класу і 130 одиниць I класу

- 5 $1024 \cdot 43 + 8400 : 15 = 44\,592$
 1) $1024 \cdot 43 = 44\,032$;
 2) $8400 : 15 = 560$;
 3) $44032 + 560 = 44\,592$
- 6 16 см^2 — площа квадрата.
- 7 1) $280 : 70 = 4$ (год) — їхав асфальтованою дорогою;
 2) $120 : 30 = 4$ (год) — їхав ґрунтовою дорогою;
 3) $4 + 4 = 8$ (год) — автомобіль подолав усю відстань.
 Відповідь: за 8 годин автомобіль подолав усю відстань.

ВАРІАНТ 2

- 1 А 2 А 3 В
- 4 $905\,063 \rightarrow 905$ одиниць II класу і 63 одиниці I класу
 $95\,603 \rightarrow 95$ десятків тисяч, 6 сотень і 3 одиниці
 $950\,063 \rightarrow 9$ сотень тисяч, 5 десятків тисяч, 6 десятків і 3 одиниці
- 5 $5022 \cdot 35 - 80\,048 : 16 = 170\,767$
 1) $5022 \cdot 35 = 175\,770$;
 2) $80\,048 : 16 = 5003$;
 3) $175\,770 - 5003 = 170\,767$
- 6 25 см^2 — площа квадрата.
- 7 1) $4 \cdot 4 = 16$ (км) — туристи йшли пішки;
 2) $12 \cdot 60 = 720$ (км) — туристи їхали автобусом;
 3) $720 + 16 = 736$ (км) — подолали туристи.
 Відповідь: 736 км подолали туристи.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 6

ВАРІАНТ 1

- 1 А 2 Б 3 В
- 4 $970\,546 \rightarrow 900\,000 + 70\,000 + 500 + 40 + 6$
 $975\,046 \rightarrow 900\,000 + 70\,000 + 5000 + 40 + 6$
 $907\,546 \rightarrow 900\,000 + 7000 + 500 + 40 + 6$
- 5 88606, 79054, 17729, 9501, 7506, 1893.

- ⑥ $800:40 + 800 \cdot 40 = 32\,020$
 1) $800:40 = 20$;
 2) $800 \cdot 40 = 32\,000$;
 3) $32\,000 + 20 = 32\,020$
 $900 \cdot 30 - 900:30 = 26\,970$.
 1) $900 \cdot 30 = 27\,000$;
 2) $900:30 = 30$;
 3) $27\,000 - 30 = 26\,970$.
- ⑦ 1) $14 \cdot 2 = 28$ (м) — довжина прямокутної ділянки;
 2) $(28 + 14) \cdot 2 = 84$ (м) — периметр прямокутної ділянки;
 3) $28 \cdot 14 = 392$ (м²) — площа прямокутної ділянки.
 Відповідь: 84 м — периметр прямокутної ділянки, 392 м² — площа прямокутної ділянки.
- ⑧ 1) $300:6 = 50$ (кг) — цукру в 1 мішку;
 2) $50 - 10 = 40$ (кг) — борошна в 1 мішку;
 3) $40 \cdot 9 = 360$ (кг) — борошна в 9 мішках.
 Відповідь: 360 кг борошна в 9 мішках.

ВАРІАНТ 2

①	А	②	Б	③	Б
- ④ $854\,039 \rightarrow 800\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 30 + 9$
 $854\,309 \rightarrow 800\,000 + 50\,000 + 4\,000 + 300 + 9$
 $805\,439 \rightarrow 800\,000 + 5\,000 + 400 + 30 + 9$
- ⑤ 1964, 8070, 14 425, 50 190, 86 408, 99 065.
- ⑥ $210:30 + 210 \cdot 30 = 6307$.
 1) $210:30 = 7$;
 2) $210 \cdot 30 = 6300$;
 3) $6300 + 7 = 6307$.
 $100 \cdot 50 - 100:50 = 4998$.
 1) $100 \cdot 50 = 5000$;
 2) $100:50 = 2$;
 3) $5000 - 2 = 4998$.

- 7** 1) $12 \cdot 4 = 48$ (м) — довжина прямокутної ділянки.
 2) $(12 + 48) \cdot 2 = 120$ (м) — периметр прямокутної ділянки;
 3) $48 \cdot 12 = 576$ (м²) — площа прямокутної ділянки.
 Відповідь: 120 м — периметр прямокутної ділянки, 576 м² — площа прямокутної ділянки.
- 8** 1) $70 \cdot 3 = 210$ (л) — соку розлили у великі банки;
 2) $400 - 210 = 190$ (л) — соку розлили в малі банки;
 3) $190 : 95 = 2$ (л) — місткість малих банок.
 Відповідь: місткість малих банок 2 л.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 7

ВАРІАНТ 1

1	А	2	В	3	В	4	Б	5	А
- 6** $100\,000 - (81\,000 \cdot 7 : 9) = 37\,000$
 1) $81\,000 \cdot 7 = 567\,000$;
 2) $567\,000 : 9 = 63\,000$;
 3) $100\,000 - 63\,000 = 37\,000$
 $60\,000 + (25\,000 \cdot 2 : 5) = 70\,000$.
 1) $25\,000 \cdot 2 = 50\,000$;
 2) $50\,000 : 5 = 10\,000$;
 3) $60\,000 + 10\,000 = 70\,000$
- 7** 1) $1265 + 375 = 1640$ (кг) — відправили до другого магазину;
 2) $1265 + 1640 = 2905$ (кг) — відправили до другого і третього магазинів разом;
 3) $2905 : 5 \cdot 2 = 1162$ (кг) — відправили до третього магазину.
 Відповідь: 1162 кг цукрового піску відправили до третього магазину.

ВАРІАНТ 2

① Б ② В ③ Б ④ Б ⑤ А

⑥ $100\,000 - (72\,000 : 8 \cdot 6) = 46\,000$

1) $72\,000 : 8 = 9000$;

2) $9000 \cdot 6 = 54\,000$;

3) $100\,000 - 54\,000 = 46\,000$

$40\,000 + (63\,000 : 7 \cdot 2) = 58\,000$.

1) $63\,000 : 7 = 9000$;

2) $9000 \cdot 2 = 18\,000$;

3) $40\,000 + 18\,000 = 58\,000$

⑦ 1) $1286 + 178 = 1464$ (м) — перевірили другого дня;

2) $1286 + 1464 = 2750$ (м) — перевірили першого і другого дня разом;

3) $2750 : 5 \cdot 3 = 1650$ (м) — перевірили третього дня.

Відповідь: 1650 м трамвайної колії перевірили третього дня.

ОРІЄНТОВНА КОНТРОЛЬНА РОБОТА № 8

ВАРІАНТ 1

① В ② В ③ В ④ А ⑤ В

⑥ $7\text{ км } 50\text{ м} = 7050\text{ м}$

$40\text{ дм } 5\text{ см} = 405\text{ см}$

$200\text{ см} = 20\text{ дм}$

⑦ $5456 : 8 \cdot 3 = 2046$

⑧ _____

⑨ 1) $74 - 16 = 58$ (дівч.) — взяли участь у турнірі;

2) $74 + 58 = 132$ (уч.) — взяли участь у турнірі;

3) $132 : 6 = 22$ (уч.) — вийшли у фінал.

Відповідь: 22 учні вийшли у фінал.

ВАРІАНТ 2

① Б ② Б ③ А ④ В ⑤ В

⑥ $4 \text{ см } 8 \text{ мм} = 48 \text{ мм}$

$3 \text{ м } 6 \text{ см} = 306 \text{ см}$

$17 \text{ км } 4 \text{ м} = 17004 \text{ м}$

⑦ $1897:7 \cdot 4 = 1084.$

⑧ $\frac{1897}{7} \cdot 4 = 1084.$

- ⑨
- 1) $306 \cdot 3 = 918$ (гус.) — було на фермі;
 - 2) $306 + 918 = 1224$ — курей і гусей разом;
 - 3) $1224:6 = 204$ (інд.) — було на фермі.
- Відповідь: 204 індики було на фермі.